

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статистика

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Економіка підприємства
(назва)

спеціальність 051 Економіка
(код та найменування спеціальності)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та найменування)

освітній ступінь бакалавр
(бакалавр, магістр)

факультет/інститут ННІ ЕУПТ
(назва факультету/інституту)

Гарант: Ольга ДИВНИЧ, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

(вказати посаду, науковий ступень та вчене звання)

Розробник: Алла РУДИЧ,
професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,

к.е.н., доцент
(посада, науковий ступень та вчене звання)

Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробників

Назва навчальної дисципліни	Статистика
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Дорогань-Писаренко Людмила, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., професор. <i>Контакти:</i> к. 13 корпус факультету обліку та фінансів. <i>e-mail:</i> liudmyla.dorogan-pysarenko@pdaa.edu.ua. <i>тел.</i> 050-578-40-40.
	<i>Викладач:</i> Рудич Алла, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент. <i>Контакти:</i> к. 13 корпус факультету обліку та фінансів. <i>e-mail:</i> alla.rudych@pdaa.edu.ua. <i>тел.</i> 093-967-61-77.
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, які передують вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми – вища математика, економічна теорія.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Статистика» дозволить оволодіти теоретичними і методичними знаннями та отримання і засвоєння практичних компетентностей з проведення статистичних досліджень процесів економічних процесів з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів та чинників, що впливають на ефективність діяльності підприємства.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування фундаментальних знань статистичних методів та прийомів, вмінь їх використання для дослідження фінансово-економічних, соціальних та інших суспільних явищ і процесів.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття глибоких систематизованих теоретичних знань щодо методики та організації проведення статистичного дослідження за його окремими етапами, формування навичок здійснення необхідних розрахунково-обчислювальних операцій, набуття досвіду формулювання висновків за результатами дослідження у статистичних термінах та їх економічної інтерпретації.

Компетентності спеціальності «Економіка»:

загальні:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові:

ФК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання:

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язування практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

Методи навчання:

МН 1 – словесні методи: лекція, розповідь-пояснення;

МН 2 – наочні методи: ілюстрування, демонстрування;

МН 3 – практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (підготовка глосарію, конспектування, тезування, практичні роботи).

НМЛ 4 – аналітичний;

НМЛ 5 – синтетичний;

НМЛ 6 – порівняння;

НМЛ 7 – узагальнення;

МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома: самостійна робота без контролю викладача (письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи).

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і метод статистики.

Тема 2. Статистичне спостереження.

Тема 3. Зведення та групування статистичних даних.

Тема 4. Подання статистичних даних: таблиці і графіки.

Тема 5. Узагальнюючі статистичні показники.

Тема 6. Аналіз рядів розподілу.

Тема 7. Вибірковий метод.

Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.

Тема 9. Аналіз динаміки.

Тема 10. Індексний метод.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації лекцій.

Політика оцінювання:

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які

здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%). При тестуванні для проходження кожного тесту дається 2 спроби, як результат зараховується краща спроба. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

3. Система оцінювання:

Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

1) по кожній із тем ознайомитись із теоретичним матеріалом та презентацією матеріалу теми (на лекції або за відсутності на ній самостійно), законспектувати теоретичні матеріали в глосарій. Максимальна оцінка за глосарій 10 тем – 10 балів;

2) виконати завдання практичного заняття по темах 3-10 та завдання самостійної роботи. Максимальна кількість балів за кожне практичне заняття – 5 бали, та за кожну самостійну роботу – 10 балів (кількість балів може бути зменшена внаслідок помилок або невідповідності вимогам). Загальна кількість балів за ці види робіт для ЗВО денної форми навчання – 60 балів (30 за практичні, 30 за самостійну роботу);

3) для ЗВО денної форми навчання для перевірки практичних навичок написати контрольну роботу – максимальна кількість балів – 10;

4) екзамен – 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	4-бальна шкала	Оцінка ЄКТС
90-100	4,5-5,0	A (відмінно)
82-89	4,0-4,49	B (дуже добре)
74-81	3,5-3,99	C (добре)
64-73	3,0-3,49	D (задовільно)
60-63	2,5-2,99	E (достатньо)
35-59	2,0-2,49	FХ (незадовільно – без повторного вивчення)
0-34	<2,0	F (незадовільно – з повторним вивченням)

Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин -	90
Кількість кредитів –	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. (дата звернення: 10.08.2022).
2. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика

(модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навч. посібник. 2-ге вид., перер. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 536 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/523> (дата звернення: 10.08.2022).

3. Опря А.Т. Статистика : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 447 с.

Допоміжні

1. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. 2013. 374 с.

2. Горкавий В. К. Статистика: навч. посібник. Київ : Алерта, 2018. 608 с.

3. Єріна А. М., Пальян З. О. Статистика : підручник. Київ: КНЕУ, 2010. 351 с.

4. Ковтун Н. В. Теорія статистики : підручник. Київ : Знання, 2012. 399 с.

5. Малюга Н. М., Іваненко В. О., Столярєнко О. М., Травін В. В., Легенчук С. Ф. / ред. Ф. Ф. Бутинець. Статистика : навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-ге вид., переробл. і доповн. Житомир: Житомир. держ. технол. ун-т. 2018. 335 с.

6. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Крамченко Л. І., Прокопович-Павлюк І. В. / ред. С. О. Матковський. Статистика підприємств : навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Алерта, 2013. 557 с.

7. Мормоза А. Т. Економічна статистика: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 602 с.

8. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навч. посібник. 2-ге вид., перер. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 536 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/523> (дата звернення: 10.08.2022).

9. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12> (дата звернення: 10.08.2020).

10. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 442 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>

2. Веб-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL : <http://www.me.gov.ua>

3. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>

4. Веб-сторінка Держкомстату України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>

5. Веб-сторінка Міністерства зайнятості та соціальної політики URL : <http://www.mlsp.gov.ua>

6. Веб-сторінка Національного банку України URL : <http://www.bank.gov.ua>

7. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>

8. Закон «Про державну статистику України» № 2615-ХІІ від 17.09.92, ВВР, 1992, № 43, в редакції від 17.09. 1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>

9. Закон України «Про інформацію» № 2658-ХІІ від 02.10.92, ВВР, 1992, № 48, ст.651} URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>